

A

ellen 2.900.000,- Ft és járulékai megfizetése iránt indított perében

Végzés

A bíróság az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 617. § első fordulata alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése végett.

Kezdeményezi továbbá a megsemmisített jogszabályi rendelkezésnek a Nagykanizsai Járásbíróság előtt 6.P.20.106/2019. számú ügyben történő alkalmazási tilalmának elrendelését.

A bíróság a peres eljárást felfüggeszti.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

1.A kezdeményezés alapjául szolgáló ügy tényállása:

Felperes jogosultként fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő alperessel, mint kötelezettel szemben, a kibocsátott fizetési meghagyással szemben az alperesi kötelezett ellentmondással élt. Az ellentmondásra tekintettel a közjegyző a perré alakulásról értesítette a felperest jogi képviselője útján és felhívta, hogy tizenöt napon belül keresetét a keresetlevélre, valamint azok mellékleteire vonatkozó rendelkezéseknek megfelelő tartalmú iratban terjessze elő és röjje le a kiegészítő eljárási illetéket.

A perré alakulást megállapító végzés 2018. szeptember 3. napján lett kézbesítve a jogosultnak.

Felperes jogi képviselője útján a keresetet tartalmazó iratát 2018. szeptember 20. napján iktatottan, a központi rendszerbe 2018. szeptember 19. napján érkezetten terjesztette elő. (KR érkezés: 2018. szeptember 19. 23:08:42)

A bíróság végzésével a Pp. 259. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást megszüntette, mert álláspontja szerint a tizenöt napos határidő 2018. szeptember 18. napján lejárt, a határidőn túl előterjesztett keresetet tartalmazó irat pedig a Pp. 149. § (1) bekezdése alapján hatálytalan.

A felperes jogi képviselő Pp. 612. § és 617. §-ra alapított fellebbezése folytán eljárta Zalaegerszegi Törvényszék az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Végzésének indokolásában a Pp. 617.§ figyelembevételével rögzítette, hogy a keresetet tartalmazó irat benyújtására nyitva álló határidő 2018. szeptember 20. napján járt le tekintettel arra, hogy 2018. szeptember 15. 10:00 órától szeptember 16-án 9:00 óráig (szombat, vasárnap) karbantartás miatt az elektronikus ügyintézés szünetelt.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	111/504-0/2019
Érkezett:	2019 MÁRC 26.
Példány:	1
Melléklet:	2 db
Kezelőiroda:	

2. A bíróság eljárás-kezdeményezési jogosultsága:

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (Abtv.) 25. § (1) bekezdése szerint ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, - a bírósági eljárás felfüggesztése mellett - Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.

A Nagykanizsai Járásbíróságnak az alábbiakban kifejtett álláspontja szerint az előtte a másodfokú bíróság új eljárásra kötelező határozata alapján folyamatban lévő perében olyan jogszabályi rendelkezést kellene alkalmaznia, amely alaptörvény-ellenes.

3. A vonatkozó jogszabályi rendelkezések

3.1. A perben alkalmazandó jogszabály

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 617. § értelmében a törvényi, illetve a bíróság által napokban és munkanapokban megállapított határidőbe nem számít bele az a nap – hónapokban és években megállapított határidő esetén az a lejárat nap –, amely során legalább négy órán át jogszabályban meghatározottak szerinti üzemzavar vagy üzemszünet állt fenn. Ha az órákban megállapított határidő jogszabályban meghatározott üzemzavar vagy üzemszünet fennállása alatt járna le, a határidő a következő munkanapon, a hivatali idő kezdetét követő első óra leteltével jár le.

3.2. Az Alaptörvény megsértett rendelkezése

Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése rögzíti, hogy Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

3.3. Az eljárás szempontjából releváns további jogszabályi rendelkezések

A Pp. Preambuluma szerint az Országgyűlés a polgárok szolgálatát biztosító, a közjónak és a józan észnek megfelelő jogalkalmazás eszméjétől vezérelve, a magánjogi jogviták tisztességes eljárás elvén nyugvó rendezése és az anyagi jogok hatékony érvényre juttatása érdekében az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés a.) pontja végrehajtására a következő törvényt alkotja.

A Pp. 149. § (3) bekezdése kimondja, hogy nem tekinthető mulasztásnak, ha a felet a perbeli cselekmény teljesítésében elháríthatatlan akadály gátolta.

A Pp. 150. § (1) bekezdése értelmében ha a fél vagy képviselője valamely határnapon önhibáján kívül nem jelent meg, vagy valamely határidőt önhibáján kívül mulasztott el, a mulasztás következményei - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - igazolással orvosolhatók.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. tv. (E-ügyintézési tv.) 9.§ (4) bekezdése szerint nem alkalmazható az ügyféllel szemben hátrányos jogkövetkezmény, ha

- a) az ügyfél az ügyet elektronikus úton azért nem tudja intézni, mert az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv az e törvény szerinti kötelezettségének - üzemzavar, üzemszünet vagy bármely egyéb okból - átmenetileg vagy tartósan nem tesz eleget,
- b) az adott ügy elektronikus intézéséhez szükséges elektronikus ügyintézési szolgáltatás, az azt elősegítő szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás vagy más kapcsolódó szolgáltatás átmenetileg vagy tartósan nem érhető el,
- c) az ügyfél a nyilatkozatát azért nem a jogszabály vagy az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv által előírt formanyomtatványon nyújtja be, mert a formanyomtatvány kitölthető és letölthető változatát az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv az elektronikus tájékoztatás szabályai szerint nem tette közzé.

A **(6) bekezdés** rögzíti, hogy a (4) bekezdés szerinti hátrányos jogkövetkezmény alóli mentesség csak addig áll fenn, amíg a (4) bekezdés szerinti körülmények vagy események fennállnak.

4. Alapjogi érintettség

Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése szerinti, az alapjogok egyenlőségét és a diszkrimináció tilalmát rögzítő rendelkezésének sérelme.

Az Alkotmánybíróság 14/2014. (V. 13.) AB határozatában -hivatkozva a 42/2012 (XII.20.) AB határozatra- az Alaptörvény XV. cikke kapcsán rögzítette, hogy az „*egyaránt tartalmazza az általános egyenlőségi szabályt [(1) bekezdés], és az alapjogok egyenlőségét, illetve a diszkrimináció tilalmát [(2) bekezdés]. {42/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [22].}* E határozat azt is kimondta, hogy: „*A XV. cikk (2) bekezdésében foglalt tilalom kiterjeszthető a teljes jogrendszerre, mert az ott felsorolt diszkriminatív megkülönböztetésnek nemcsak az alapvető jogok védelmi körébe tartozó jogszabályokban, hanem bármely jogszabályban előfordulhatnak*”, „*a megkülönböztetések akkor is tilosak, ha nem az alapvető jogok védelmi körébe eső tárgyakat szabályozó jogszabályok tartalmazzák. A tilalom ugyanis nem az alapvető jogok egyenlőségét szolgálja, amelyet az I. cikk és az Alaptörvény más rendelkezései különben is biztosítanak, hanem éppen az ott megjelölt (változatlan) tulajdonságok szerinti megkülönböztetést tiltja. {42/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [42].}*”

Bár a határozat értelmében nem megengedhetetlen, hogy eltérő jogalanyi körre eltérő rendelkezések kerüljenek megállapításra, a megkülönböztetés alaptörvény-ellenes, „*ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó (egymással összehasonlítható) jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne {l. különösen: 3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [54]; 43/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [41].}*”

A határozat szerint az alapjogokon kívüli jogok vonatkozásában akkor állapítható meg alaptörvény-ellenes megkülönböztetés, „*ha a megkülönböztetésnek nincs tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka, vagyis önkényes*”.

5. A bíróság álláspontja és jogi indokai

A Pp. preambuluma rögzíti, hogy a törvény megalkotása során a jogalkotó érvényesíteni kívánta a polgárok szolgálatát biztosító, józan észnek megfelelő vezérelvet, ekként a XXI. századi, infokommunikációs-technológiai fejlődésre is figyelemmel önálló fejezetben (XLVI. fejezet) rögzíti az eljárási törvény rendelkezéseinek alkalmazását elektronikus kapcsolattartás esetére. E külön fejezetben az elektronikus kapcsolattartáshoz kapcsolódó olyan speciális körülmények kerülnek szabályozásra, amelyekben a jogalkotó szerint az általános szabályoktól eltérő rendezés szükséges azzal, hogy a Pp. bizonyos szempontból csak kiegészítő szabályozás az E-ügyintézési törvény szabályai mellett.

Az elektronikus ügyintézés során esetlegesen fellépő üzemzavar, üzemszünet olyan elháríthatatlan akadály, amely miatt a mulasztás az általános szabályok szerint is orvosolható (Pp. 149.§ (3), 150.§ (1)) lenne.

Az E-ügyintézési tv. 9. § (4) bekezdése is egyértelműen rögzíti, hogy nem alkalmazható az ügyféllel szemben hátrányos jogkövetkezmény, ha az ügyfél az ügyet elektronikus úton azért nem tudja intézni, mert az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv az e törvény szerinti kötelezettségének - üzemzavar, üzemszünet vagy bármely egyéb okból - átmenetileg vagy tartósan nem tesz eleget, vagy az adott ügy elektronikus intézéséhez szükséges elektronikus ügyintézési szolgáltatás, az azt elősegítő szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás vagy más kapcsolódó szolgáltatás átmenetileg vagy tartósan nem érhető el.

Az elektronikus eljárások számosságára és jellegére tekintettel indokolt az a jogalkotói szándék, amely speciális szabály beiktatásával mellőzhetővé teszi technikai okok esetén az egyedi igazolási kérelem benyújtását és elbírálását, tehát az egyedi igazolási kérelmek benyújtásának mellőzését eredményező szabály beiktatása önmagában alkotmányos.

A szabályozás módja azonban a határidők számítása szempontjából úgy tesz különbséget az elektronikus eljárásra nem kötelezett, vagy azt nem választó és az elektronikus eljárásra kötelezett, vagy azt választó peres felek között, hogy annak nincs alkotmányos indoka, ekként az a diszkrimináció tilalmába ütközik.

A bíróság álláspontja szerint a fentiekben rögzített Alkotmánybírósági gyakorlat alapján a Pp.-ben az elektronikus eljárásra kötelezett, vagy azt választó személyre vonatkozó, alapjogon kívüli, határidőszámításra vonatkozó (többlet)jog alaptörvény-ellenessége vizsgálható, hiszen egymással összehasonlítható, azonos csoportba tartozó jogalanyok (peres felek) határidőhöz kötött perbeli cselekményeire biztosít a megsemmisíteni indítványozott szabály akkor is hosszabb határidőt, ha az nem ha határidő utolsó napját érinti.

Amennyiben határidőn belül bármikor a központi rendszerben üzemzavar vagy üzemszünet keletkezik, a hatályos szabályozás mellett a bíróság álláspontja szerint az egyik csoport (az elektronikus eljárásra kötelezett, vagy azt választó fél) részére a törvényi, illetve a napokban és munkanapokban megállapított határidő esetén hosszabb idő áll rendelkezésre a határidőhöz kötött cselekmény teljesítésére, mint a az elektronikus eljárásra nem kötelezett, vagy azt nem választó félnek annak ellenére, hogy a határidő lejárt előtti üzemszünet ténylegesen nem gátolja a felet a határidő betartásában, míg a másik csoport (az elektronikus eljárásra nem kötelezett, vagy azt nem választó fél) tekintetében a határidőn belüli, a hagyományos kézbesítési-beadási rendszer (posta, személyes benyújtás) munkaszüneti napjai csak a határidő utolsó napja tekintetében hosszabbítják meg a határidőt.

Fentieket támasztja alá az E-ügyintézési tv., mint az elektronikus eljárások alapszabályozása 9.§ (6) bekezdésében amikor kimondja, hogy a hátrányos jogkövetkezmény alóli mentesség csak addig áll fenn, amíg a (4) bekezdés szerinti körülmények vagy események fennállnak,

A megkülönböztetésnek észszerű indoka nincs különösen annak figyelembe vételével, hogy az elektronikus eljárásra kötelezettek tevékenységüket hivatásszerűen, szigorúbb elvárhatósági mérce mellett végzik, akiknek adott a lehetőségük szakmai és technológiai szempontból is az általános szabályok szerinti határidők betartására.

Hivatkozik a bíróság az Alkotmánybíróság 3230/2016. (XI. 18.) AB határozatában írtakra, melyben az alkotmányjogi panasz elutasításnak indokaként rögzítette, hogy a „*Korm.r.-nek a támadott rendelkezése nem tartalmaz ilyen megkülönböztetést; e szabály, azaz a jogvesztő határidő mindenkire egységesen, bármiféle megkülönböztetés nélkül vonatkozik.*”, „*minden ilyen személy számára azonos határidőt szabott a kérelem előterjesztésére, a panaszos számára már az alkotmányjogi panasz benyújtásakor is ismert volt.*”, a támadott rendelkezés mellett azonban nem azonos a határidő a perbeli cselekmények teljesítésére.

A bíróság hivatkozik az Európai Unió Bírósága által az egyenlő bánásmód elvének értelmezésével kapcsolatban több ítéletben is kifejtett álláspontjára, mely szerint „*az egyenlő bánásmód és a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének tiszteletben tartása megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérően és az eltérő helyzeteket ne kezeljék ugyanúgy, hacsak az ilyen bánásmód objektíven nem igazolható*” (C-248/04).

Fentiek alapján a bíróság álláspontja szerint önkényes az elektronikus eljárásra kötelezett, vagy azt választó félre vonatkozó, vonatkozásukban pozitív, az egyéb felekhez képest többletjogot biztosító diszkrimináció, a megsemmisíteni kért rendelkezés sérti az alaptörvényi rendelkezést, ezért az alkotmányellenes.

6. Indítvány

A fent kifejtettek alapján a bíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25. § (1) bekezdése alapján indítványozza, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 617. § első fordulatának alaptörvény-ellenességét, azt semmisítse meg, továbbá az Abtv. 45. § (2) bekezdése szerint mondja ki a perbeli alkalmazhatatlanságát.

A bíróság a peres eljárás felfüggesztéséről a Pp. 126. § b.) pontja alapján rendelkezett.

A végzés ellen felhatalmazó rendelkezés hiányában fellebbezésnek helye nincs.

Nagykanizsa, 2019. március 14.

A kiadmány hitelül

Kh

dr. Szolik Enikő sk.
bíró

